

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogorske dežele za celo leto 16 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gid., za četrt leta 3 gid. 30 kr., za en mesec 1 gid. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gid. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vose oskrižati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvo, na katero naj se blagovoltje pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 6. februarja. Derby je sprejel neko grško deputacijo, katerej je svoje obžalovanje izrekel, da so Grki vpadli v turško ozemlje; rekel je, da ne more obljubiti zabrambe bombardiranja grških obmorskih obal; le če se bode vojska necivilizirano vodila, potem bi velevlasti vmešale se. Angleška bode na konferenci svoj vpliv v to založila, da zabrani prevago slovanskega plemena (rače) nad grškim. Ko bi se grška vojska nazaj poklicala, bilo bi tako prizadetje lažje.

V spodnjem zbornici je bilo posvetovanje o kreditu do četrtega odloženo.

Atene 6. februarja. Zastopniki oblasti so obljubili za gotovo, da Pyraus ne bode bombardiran, če ostane neoborožen in odprto mesto. —

Glasí se, da Hobart paša gre s petimi oklopnici in 8000 možmi v Volo.

Atene 5. februarja. („P. C.“) Turki poslanik Photiades bej je izjavil, da tolmači Turčija vmarširanje grške vojske v Tesalijo kot napoved vojne. Vsled tega prestrašena (!) grška vlada hoče klicati intervencijo zaščitnih oblastij. Turška flota se v Pyraus pričakuje.

Rim 5. februarja. „Popolo Romano“ poroča, da sta francoska in angleška vlada sprejeli vabilo Avstrije, udeležiti se. Italija tudi sprejme.

Berlin 5. februarja. Povabiljenje na kongres je nemška cesarska vlada sprejela.

London 5. februarja. Telegram v „Daily News“ poroča iz Karsa 4. t. m., da se je predaja Erzeruma uradno naznanila. Rusi bodo vtorek vmarširali.

Peterburg 4. febr. „Agence Russe“ pravi: Ako bi bil namen konference, mir narediti, da bi Rusija kar najmenj dosegla, potem je ruski narod prej na vse pripravljen, kakor podvreči se.

Carigrad 3. februarja. Ker je 6000 Grkov mejo prestopilo, dobil je Hobart-paša nalog, floto pripravljeno imeti, da izjadra.

Trnovo 2. februarja. Denes se je ruskim vojakom slovesno naznanilo premirje. Vojaki so bili tihi, nič navdušenih klicev nij bilo. Kot prvi pogoj premirja je izpraznenje Erzeruma in dunavskih trdnjav. Mej poslednje se najbrž smejo tudi Šumla in Varna šteti. V ruskih krogih se misli, da si mirovni uveti nijso še znani, da je mej njimi tudičasno zasedenje Carigrada.

Vojska.

Besede ruskega carja pri pregledovanju vojske v Peterburgu, „da še dolgo nijsmo pri konci“ — vzbudile so pri mnogih bojazen, da iz premirja nikakor ne bode še gotovega miru, temuč, da nova, morda — svetovna vojska tudi nij nemogoča.

Rusija nabira na primer v Rumuniji vedno večjo rezervno vojsko. Vidno je, da hoče Rusija pripravljena biti na vse, da bode, ako bode trebalo, proti vsem branila pridobitve svojega orožja tudi na kongresu.

Premirje je tudi za Srbijo in Črno goro veljavno. „Pol. Corr.“ namreč javlja, da je veliki knez Nikolaj telegrafiral Milanu po-

ročilo o sklepu premirja, a Milan je takoj ukazal vojevanje ustaviti. Nikolaj je naglašal, da se bodo pri sklepanji miru interesi Srbije dostojno varovali.

Iz Soluna se piše, da Čerkesi cele kršćanske vasi požigajo in plenijo. Prebivalci se močno boje, kaj bode v prihodnosti. Tudi bašibozuki ne mislijo na to, da bi proti sovražniku marširali, ampak po kristijanskih vaseh ropajo.

Grki v Tesaliji.

Grška vojska je prodrla v Tesalijo, in sicer, čudno, ne da bi bila Turčiji vojno napovedala, temuč s kratkim izgovorom, da hoče svoje rojake braniti pred divjimi Čerkesi, katere je Turčija tam naselila. Turčija je svojemu poslaniku v Atenah, Photiades beju poslala ukaz, Grecijo zapustiti, in je s tem vojno sprejela. Telegraf uže poroča o prvih vseh grške vojske, o krvavem krstu: mesto Domoko so Grki baje z naskokom vzeli. Zdaj bodo valjda prodirali naprej, če Turki nemajo toliko moči, da bi jih ustavili.

Ko bi ne znali, kako nam je o tej grškej delavnosti misliti, podučé nas naši nasprotniki, prijatelji Turčije. Ti, čudni ljudje, nikakor nijso tako nevoljni na Grke, da prihajajo zdaj po najmanjši uri k mizi deljenja Turčije, da pridejo k jedi, če ravno nijso delali, kakor so se prej srdili na Srbe, obsipavajoči jih z vsemi psovskami. Narobe, čitamo, da velevlasti, to je pač Angleška in turkoljubí, še pritrkavajo Grkom in jih izpodbujajo. Zakaj? Iz samega sovraštva do Slovanov, iz nevoščljivosti. Angleži in nemškutarji, ki nijso mogli zmoliti Turčiji zmage, molijo zdaj Boga in upajo, da bodo

Listek.

Telephon.

(Spisal J. Z o r, brzojavni uradnik na Črnovcah v Bukovini.)

(Konec.)

Prva poročila o telephonu osupnila so občinstvo zelo, nekateri so pa celo mislili, da je to zopet le kak ameriški „humbug“. Še le mnogovrstne poskušnje v Evropi so dokazale važnost nove iznajdbe, in prinašali so skoraj vsi časniki članke iz učenjaških in privatnih krogov o poskusih s telephonom.

Naj navedem tudi jaz tu majhen referat o brzojavljenji s telephonom mej postajami Crnovce, Storožinci in Radovec v Bukovini. Storožinci so oddaljeni od Crnovca 35, Radovec 85 36 kilometrov, prve torej do 5, druge do 12 milj.

Poskušnje vršile so se v sledečem redu:

1. Da skusimo dobroto in zmožnost orodja, vložili smo najprej mej podvojno 54 metrov

dolgo potezo na vsak konec po jedno orodje. Vspéh bil je ostrmno izvršten. Po telephonu prenešeni človeški glasovi dospeli so, pač malo zamolkli kakor iz kake kleti, pa vendar čisti in razumljivi do ušes poslušalcevih.

2. Vložili smo najprej na vsak konec dvojnate 54 metrov dolge poteze Morséjevega pisalca in za tem na vsak konec po dva pisalca, z dotičnimi množilci (multiplicatorji), ki imajo precej debel drat. Akoravno je bila poteza na ta način mnogo podaljšana, ostal je vspeh prvemu enak.

3. Vložili smo potem relais, (Morsejeve sisteme) s prav drobnim dratom v množilcih, na vsak konec poteze — glas je bil tu še razumljiv, pa zelo zamolkel, podoben glasu vpijočega na daljnji gori. Ko smo pa vložili v vsak konec po dva relaisa, bil je glas še slišati, ali razumeti govorjenja nij bilo več mogoče.

Velika premerna debelost drata v potezi mej telephonoma je torej vrlo potreben faktor, da se glas razumljivo sliši, in to zato, ker je

navedeni ali inducirani tok elektrike slabéjši kakor tok, izviraajoč iz galvaniških baterij.

4. Vložili smo potem telephon v Crnovcah in v Storožincih, ki so od tod 35 km. oddaljeni, in to v enotno potezo, mej tema dvema mestoma ležečo, a za drugo potezo smo porabili zemljo. Ker se pa zemlja navadno za vse brzojavne poteze skupno za drugo potezo vpotrebljava, čuli smo v telephonu šumenje, podobno šumenju broščev v papirnatej škatlji zaprtih, ali rakov po lesenej posodi. Tudi smo čuli udarce brzojavnega ključa z druge paralelne postaje, na katerej so z Morsejevim orodjem brzojavili, tako razumljivo, da bi bil vsak vaje uradnik lehkó ondi telegrafovano poslanico na poslušal. Pri vsem tem so bili človeški glasovi, na gori omenjene potezi brzojavljenji s telephonom, v Crnovcah in Storožincih dobro razumljivi.

5. Vložili smo telephon v isto potezo, mesto zemlje porabili smo pa drugo paralelno potezo. Pri tej poskušnji omenjenega šumenja nij bilo v telephonu slišati.

Heleni delali proti Slovanom. Na grški element in njegova poželjenja po vladanji v orijentu zdaj pokladajo naši občni sovražniki skoro zadnjo svojo nado!

Grki bi jim sigurno radi ustregli, ko bi mogli. Grški element je Jugoslovane iztočne vere dolgo cerkveno gospodaril, to je, grdo žulil. Grki se radi bahajo, da so potomci slavnih starih Helenov, da jim torej gre prva uloga v vzhodu.

In ko bi bili Grki izkazali se, da so vredni in močni dovolj za kako odlično rolo, — ko bi bili pred dvema letoma, ko so jih Srbi v boj klicali, delo delili s Slovani, potem bi bili vredni tudi dobičke deliti zdaj po zvršetku.

V tem obziru, kolikor grška akcija pomaga razbijati Turčijo, je koristna. Ali v tem, kolikor bodo Angleži, fanarijoti in drugi protivniki Slovanstva Helenizem potrebovali za poleno našemu plemenu pod noge, — je grška akcija Slovanom protivna.

Sicer pa, pravijo, da je zdanji minister Kumunduros Slovanom prijazen, to je, za složno delovanje s Slovani vnet. Dalje je število Slovanov samo na sebi poroka dovolj proti Grecizmu. Zato bodo Grki valjda modri dovolj, da se ne bodo dali rabiti za intrige, ki bodo le njim poraz prinesle.

V francoskej zbornici

so republikanci in bonapartisti tako skupaj trčili, da se je vršila scena, res skoro malo dostojna omikanega francoskega naroda. Ob priliki predloga, naj se nek „oficijalni“ kandidat ne verificira, rekel je Gambetta mej družim: „Oficijalni kandidati ne mogó veljati za pravi izraz svobodne volitvene pravice. Oficijalna kandidatura je bila privela tujca v deželo. Ali se usojate, (dejal je Bonapartistom) še o Evropi govoriti? Vi ste temu krivi, da Evrope nij več, kajti vi ste Francijo uničili. (Gromovit plosk. Na desnej truš.) Rouher: Jaz sem se usodil apelirati na vaše domoljubje ter jedinstvo, ko sem omenil, da se onstran naših mej obravnavajo veliki problemi, o katerih se je še nadejati, da ne bodo svetovnega mira ugonobili. Oficijalna kandidatura našega zadnjega volitvenega gi-

6. Pri poskušnji s 85.46 km. od Crnovec oddaljeno postajo Radovec imeli smo ravno isti vseh, le glas je bil bolj zamolkel, a vse jedno dobro razumljivo. Govorjenje, žvižganje, petje, zvonjenje z malim zvončkom, poštni rog, gosli, citre, klavir, da, celo visoki ženski glas, vse to se je slišalo tu in tam prav razumljivo, da-si tanki otročji in ženski glasovi navadno niso bili posebno glasni. Pri petji smo čuli melodijo in besede prav razločno.

7. Vložili smo telephone v drugo potezo, ki je speljana do Radovec ob železnici in je 35 km. dolga. Pri tej poskušnji smo čuli šumenje, kakor poprej. Ropotanja železnice pa nij bilo v telephonu čuti, da-si se zemlja in v njej stoječi koli, na katerih poteze vise, tresejo. Splošni vseh te poskušnje je bil podoben prejšnjim.

Prihodnjč poskušali bodemo s telephonom poslušati koncert tukajšnjega pevskega društva. Ako vam drago, vam poročim tudi o tej poskušnji.

Izboljšani telephon bode prav dobro orodje za hišno porabo, za državno porabo pa ne bode, zaradi velike podrobnosti pri izvrševanju.

banja pak nema ničesa opraviti s temi zmedarjiami; v obče so bili vaši kandidati mnogo bolj oficijalni nego naši. Gambetta: Prav čudno se mi zdi, da gospod Rouher, kateri je uže dvajset let obče glasovanjsko pravo za nos vodil in kvaril, katerega vsa državna zgrada se je opirala na krive sisteme, ter je z njim vred se zrušila, nehče razumeti strogosti naših določeb in da je nadalje moje besede tako tolmačil, kakor da sem mislil na vlado od 16. maja, ko sem govoril o našem položaji v Evropi ter o naših izgubljenih mejah. Ne, govoril sem o prokletstvu oficijalne kandidature za cesarstva, vsled katere je večina glasovala za mehikansko ekspedicijo, ter odobrila teorijo treh breznevarnih delov, v katere so Nemčijo dogodki l. 1866 razkosali bili. Ta sistema je Francijo pogubila ter nas je osamila v Evropi, in gospod Rouher je bil podcesar tej sistemi. (Gromovit plosk.) Rouher: Vi ste še vedni gojenec sodišča ter prav nič ne umejete teh vprašanj. Zakonodajstvo je bilo popolnem neodvisno, ter je prav dobro vedelo, kaj dela. Ali mari morete tajiti, da je bila vojska leta 1870 delo zjedinjenih opozicij? (Truš in zasmeh.) Jeden vaših junakov, za katerega izvolitev ste se nedavno trudili, je pač gospod Emil Girardin. Pogledite v njegov list: on je bil jeden glavnih uzročiteljev vojske leta 1870. Kar se mene tiče, izrazil sem se javno ter obžaloval, da ima v Španiji biti kandidatura Hohencolerjev nekov casus belli; v svesti sem si bil, da se pruskemu princu ne bode boljša godila, nego se je pozneje kralju Amadeju. Kadar je bila vojska napovedana, moral sem na vsak način izraziti se poleg javnega čutenja ter nadejati se zmage. Vojskina sreča nas je zapustila, kaj ste storili potem? Vi ste narod v nejednakih bitkah sovražniku dali v oblast ter ste morali naposled plačati svoje brezglavno delovanje s petimi milijardami in dvema provincama. (Gospod Galpin: To je uže največja nesramnost! Gospod Latrave: In Sedan? Za Sedan ste odgovorni vi!) Nikakor! V listinah, najdenih v Tuilerijskej palači, našli so se tudi moji lastnoročni načrti za dekret, kateri je maršala Mac-Mahona imenoval generalisimom vseh vojsk v Parizu ter zunaj tega mesta razpostavljenih ter za proklamacijo maršalovo, v katerej on razjasni vojnim oddelkom, zakaj da ne more iti na pomoč maršalu Bazaineju, nego da mora vse vojne sile vzeti v glavno mesto. Tako sem se jaz udeležil dogodkov. Vsa krivda zadeva 4. september ter može, ki so deželo prisilili do neplodnega samoumora ter s tem samo onemčili pomočne izvire, kateri bi bili pozneje mogli omogočiti osveto. Zgodovina bode razsodila mej gosp. Gambetto in njegovimi predniki v vladanji. (Plosk na desni.)

Gambetta: Ona je uže razsodila. Narodna skupščina je v svečanem verdiktu vam naložila odgovornost za nesrečo domovine; vojno sodišče je obsodilo izdajalca, kateri je rajše služil neblaženej dinastiji, nego da bi bil rešil domovino, katero je preplaval sovražnik. (Gromovit plosk.) O, umejem, da se gospod Rouher, hoteč izgovarjati kapitulaciji Sedana in Metzja, drzne vso deželo bojzljivosti dolžiti. On bi si sedaj rad umil roki: toda, ali nij bil on tisti, ki je 16. julija 1870 ko predsednik senatov cesarju čestital zbog napovedi vojske? Ali nij on bil tisti, ki je cesarja Maksimilijana izvabil v Mehiko in v kveretarsko jamo, kakor je prvo cesarstvo storilo z vojevodo En-

ghienskim, ko ga je zavleklo v Vincennes? Še slišim mogočni glas Berryerov, ki je v nekej ponočnej seji rekel proroške besede: „Avstrijskega vojevodo hčete poslati v Mehiko? Kakovo drugo osodo mu morete dati nego bankerot ali smrt?“ In res, bankerot in smrt sta našla ondi princa, kakor sta navadna izpremjevalca Bona partovcev. (Gromovit plosk.) Rekal se vam je uže često in ponoviti vam moram: Vi nijste ravnali kot vladni možje, nego pričeli ste samopašniki a končali izdajalci! (Zopet gromovit plosk.) Rouher hoče odgovarjati. A pred govorniško tribuno nastane strašen vriš. Edvard Lockroy: Doli vrzite zanikerneža! On nas je izdal Prusom. Barodet: skrije naj se rajše od samega srama! Rouher: Tu je hujše nego v konvetu: vi ste revolucionarji a nič družega. Najprej me žalite osobno kar najbolj mogoče, a potem mi prepovedujete govoriti Končni klici govornika zaglušé; konec debate se predloži ter sprejme. Volitev gosp. Veilleta, kateri je komaj nekoliko besedij izgovoriti mogel, se da na glasovanje; a zbornica ne more več sklepati ter se zelo razdražena razide ob 11¹/₄. uri po noči.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. februarja.

Ministerska kriza je končana s tem, da zdaj še pri starem ostane, da si so kar trije ministri, Lasser, Stremajer in Mansfeld, bolni. Auersperg s tovariši bode „nagodbo“ z Magjari dalje delal. Po ostavki ministrov je torej stvar ravno tako kakor pred njo. Vesel tega izida niti ustavoverec nij, vsi pa smo nekako apatični. Vsi vemo, da kriza je le navidezno rešena in se kmalu zopet poostrena povrne, da se reši radikalneje.

Ogerski oficijozni „Hon“ pravi, da z novim vstopom Auerspergovega ministerstva na vlado v Cislejtaniji nijso nič izpremenjene misli ogerske vlade o nagodbi. To se pravi, Magjari nečejo nič popustiti od svojih terjatev.

Vnanje države.

Najnovejša novica je, da se snide **kon-gres** evropskih velevlastij, ki bodo o reševanju orientalne politike govorile, na Dunaji. Vse velevlasti so uže privolile. Nedvomno je, da bode Rusija, podpirana od Germanije in Italije, rešila orientalno vprašanje, kolikor ga bode uže zdaj na vrsto prišlo, slovanskemu rodu na korist in slavo.

Iz **Bukarešta** javljajo v „P. C.“, da je ruska vlada po generalu Ignatijevu rumunskej vladi naredila ponudbo, naj vzame Dobručo, pa Rusiji odstopi svoj del Besarabije. Rumuni se branijo do zdaj.

Iz **Carigrada** se piše, da so vsi Turki k izpoznanju prišli, da je Turčija te-pena. Začeli so pa sovražiti Anglijo, in vsak je prepričan, da je angleški vpliv popolnem uničen v orijentu. Poslaniku Layardu na porti niti podlog miru nijso hoteli povedati.

Celo **Danska** oborožuje in hoče svojo vojsko sklicati, ako se mej Turčijo in Rusijo ne naredi mir in nastane svetovna vojska, ne več le proti Turčiji temuž zarad Turčije.

Dopisi.

Iz Krškega 4. februarja. [Izviren dopis.] Dne 2. februarja napravila je tukajšnja prostovoljna požarna straža plesalni venček, katerega čisti dohodek je namenjen v korist požarne straže. Društvo je še čisto mlado. — A, da sem objektivni, moram priznati, da naši fantje nijso le na pogorišči, pri takem težavnem delu, ampak tudi na plesišči, vstrajni. Posamezne točke so se vršile vse v največjem redu, in še le precej v jutru je šla plesatrudna mladina k počitku.

K veselici so prišli po večjem tudi vsi uradniki, — da, celo ena bela vrana je bila mej njimi: g. Schönwetter „osrečil“ nas je sè svojo navzočnostjo, kar se je vsem gostom jako čudno zdelo, ker ga dosedaj še nij bilo videti pri nikakej veselici.

Gospod V. Pfeifer, kot stotnik društva, pozdravil nas je z Dunaja s telegramom, katerega je društvo z veliko navdušenostjo sprejelo.

Gospodom: P. Delorenzo jun., Jean Pfeifer in D. Kurent pak bodi za aranžiranje srčna zahvala očitno izrečena; pričakujemo pa tudi, da nam ta jako sposobni odbor ta predpust še katero veselico napravi.

Koncem moram še to omeniti, da so se naši „purgarji“, razven treh ali štirih, odlikovali sè svojo nenavzočnostjo. Dobro! Pasiviteta je včasih dobra, a tu nij bila na mestu. Čudni ljudje ste res; kar po slovenščini diši, vi sovražite; če bode v nebesih tako, ne bode nobenega Slovenca tam. Pripoznati mora vendar vsak nepristransk človek, da mladina ima prihodnost ter da so te stare „Bürgergarde“ uže davno iz kurza, po katerih nobeden petelin ne boče pel; ti možje še vedno rijejo z glavo v steno.

Kakor je čuti, napravi tudi „Bürgergarde“ svojo veselico v kratkem, dali jej bode mo revanšo; vendar pa tudi njej voščim tako dober uspeh, kakor ga je imela požarna straža; če se bode to zgodilo — vederemo.

Iz Medvoda 3. febr. [Izv. dopis.] Dne 1. febr. t. l. je imela Medvodska občina volitev župana in prvega svetovalca. Izvoljena sta bila dobra narodnjaka; za župana g. Jurij Cvajnar, in za svetovalca g. Martin Košenina, oba iz Preske. Živela vrla moža! Tudi tukajšnje ljudstvo se začenja zavedati za svojo slovensko narodnost in napredek. — Pred nekaj časom še nij bilo pri nas najti nobenega slovenskega časopisa v navadnih hišah, a zdaj, ko je začel „Slovenski Narod“ tudi k nam romati, izprevideli smo, da le v marljivem branji slovenskih časopisov je napredek in izobraženost. Z veseljem se čita „Slovenski Narod“ od mladih in starih.

Iz gornje savinjske doline, konec jan. [Izv. dop.] Hvalevredno in veselo znamenje je in v istini veseliti mora vsacega rodoljuba, ka se narodna ideja in domoljubna zavest v srca našega prebivalstva čedalje bolj vzbujata in razširjata in da za narodni napredek vneti rodoljubi tudi marljivo v dejanji kažejo, da so vredni onega ponosa, koji diči uže mnoge za narodov blagor in omiko velezasluzne in slavne može. Blagostanje, izobraženost in omika je narodov namen in poklic. Kajti vse, česar želimo, glede dušnih in telesnih potreb, vse nam zagotavljajo in podeljujejo omika, znanstvo, umetnost, obrtnija in kmetijstvo. Izobraženost, omika in narodna zavest morajo nam biti tedaj v prvej skrbi. Budimo torej svoje brate in kažimo jim blagor in korist, ki bodeta obilno nastajala iz narodnega razvitka. Napeljujmo jih na prebiranje slovenskih knjig in časopisov; kajti uže veliko leži v njih dušnega zrna, katero zajeto bode klilo, rastlo in v plodovitih srcih sad obrodilo. Središče vzajemnega delovanja za narodno izobraženje v našem okraju je nam gornjesavinjska čitalnica v Mozirji. Tu je narodno ognjišče, pri kojem se rodoljubi vnemajo za pravično narodno stvar in kjer ukaželjno občinstvo po čitanju podučnih knjig in časopisov tečne domače hrane dobiva.

Čitalnici se število udov in prijateljev množi in nadejati se je, da vtegnejo tudi sedanjí protivniki kedaj k zavesti priti, da pravična narodna stvar le zasluži podpore. Jako nas veseli vest, ka vtegne naša čitalnica v kratkem dobiti še eno slov. sestrico, narodno čitalnico. Naši sosedje, vrlí rodoljubi v Šoštanjú, si namreč snujejo čitalnico. Naj bi bila zavetje domoljubnemu občinstvu ter blagodejno pospeševala narodni razvitek. Slava vam, vrlí narodnjaci! Le krepko na delo!

Iz Ljutomera 4. februarja [Izv. dopis.] Svečnica je bila letos vesel dan za ljutomerske Slovence, kajti praznovala je tukajšnja čitalnica svojo desetletnico. Imeli smo popoludne občni zbor in zvečer pa prijetno zabavo s plesom. Glavna skupščina je bila od domačih udov v obilem številu obiskovana, le zunanjih udov in domoljubov je bil majhen broj. Zborovanje je pričel društveni predsednik, jako priljubljeni g. dr. Mravljak. V svojem nagovoru je poudarjal desetletni obstanek društva in izraževal veselje svoje nad tem, da se je društvo ravno v poslednjem času svoje desetletne dobe tako okrepčalo, zlasti s tem, da ima primerne prostore. Društveni podpredsednik, enako čislani g. Kukovec, pa je govoril o začetnikih, o utemeljiteljih ljutomerske čitalnice in njih trud stavil v izgled sedanjim domoljubom, kateri pa imajo sicer tudi velike težave premagati, čeravno ledine več ne orjejo. Tajnik, g. Lapajne, je poročal tudi nekoliko o delovanji čitalnice v minoli desetni dobi, a največ pa samo o nastojanji društva v baš preteklem letu 1877, katero sicer nij bilo hrupno, a vendar za daljno omiko in vzbujanje narodnega duha pri udih uspešno. Č. g. Štuhec je bil položil račun, iz katerega se je posnelo, da ima društvo 70 gl. premoženja. Pogovor se je vršil potem o plačevanji društvenine, o naročbi časnikov i. t. d. V odbor so se volili ti gospodje, in sicer za predsednika: g. dr. Mravljak, za njegovega namestnika g. Kukovec, za blagajničarja g. Štuhec, za tajnika g. Lapajne, za 3 ostale odbornike pa gg: Gomilšak, Huber, Sršen.

S Krasu 4. februarja [Izv. dop.] Dne 2. t. m. bila je beseda v Sežani. V lepej dvorani gosp. S. se je bilo sešlo obilo gostov; vendar beseda nij napravila na nas onega vtisa, kakor bi ga bila lahko. Pogrešali smo namreč pri besedi petja, ki mora biti pri vsakej besedi glavna reč. V Sežani nij sicer nikakih izurjenih pevcev, vendar bi bili lahko navzočni učitelji pevci, ki so se pozneje po večerji v petji producirali, nam zapeli tudi na odru par pesnij. — S točkami, ki so se izvrševale pri tej besedi, smo bili zadovoljni. Gospica deklamovalka je simpatična prikazen pa dobra moč na odru. Velike hvale sti tudi vredni gospe diletantini, mej njima je ena lepo slovenščino govorila, da-si je rodom trda Nemka — Dunajčanka. Gosp. C. je na deskah kapaciteta, da malo tacih na Primorskem.

Dne 20. t. m. bode v Komnu okrajna učiteljska konferenca. Pri tej priložnosti bi želeli, da bi napravili gospodje učitelji besedo v šolskih prostorih na korist ubogim komenskim učencem. Menda se je o tem uže nekaj v Sežani govorilo mej učitelji, kateri so bili pri besedi. Prav tako, le čvrsto na delo! Želeli bi pač, da se tudi v Komnu prične enkrat tisto blagodejno narodno življenje; bralnega društva bi ondi potrebovali kakor vsakdanjega kruha. Seveda, ako bodo še vladale one večne

ničeve razprtije, ne bo iz vsega nič, ker: nesloga tlači.

Domače stvari.

— (Volitev poslanca v velikem posestvu Kranjskem) za državni zbor je jutri 8. t. m. Gospod Vesteneck v „N. fr. Pr.“ izjavlja, da on ne kandidira „iz raznih obzirov“. Glavni obzir je pač ta, da ga njegova stranka sama kandidirala nij.

— (Požarna straža) napravi 9. t. m. na starem strelišči svoj plesni venček. Čisti dohodek vstopnine je namenjen društveni kasi.

— (Odbor „Sokolov“) se je v svojej predvčerajšnji prvej seji konstituiral ter je volil za blagajnika g. F. Ravnikarja, za tajnika g. M. Armiča, za orodjarja g. Juvančiča in za njegovega namestnika g. Orosl. Dolenca. — Mej drugimi točkami dnevnega reda obravnaval je odbor tudi o pripravah za „Sokolovo“ maškerado, da bode, če mogoče, ta ljubljanskemu prebivalstvu jako priljubljena predpustna zabava še sijajnejše izpala kakor poprejšnja leta.

— (Iz Borovnice) se nam piše 6. febr.: Včeraj je bil semenj pri nas prav izvrsten, ker je bilo obilo živine prignane in prodane, in sicer prignane le iz bližnjih vasij, kupcev pa se je znašlo posebno iz daljnih krajev, iz Notranjskega, in tudi nekaj Lahov. Iz daljnih krajev nij bilo živine prignane, zato se v tem semnji nij moglo vsem kupcem posrečiti s kupčijo.

— (Iz štajerskega deželnega šolskega sveta.) Seja 24. jan. Poročalo se je naučnemu ministerstvu o stanji srednjega šolstva l. 1876—77; rešile so se prošnje učiteljskih kandidatov za državne štipendije, dovršila ustanovitev zasebne deklishe šole za celjsko okolico in vrnila pritožba nekega podučitelja zoper odmenjeni mu razred, katerega nij želel. Starostne doklade so dobili: nadučitelj Anton Hren, v Framu, učitelja Jurij Bregant, v Zdoleh. in Pav. Unger, v Leiterspergu pri Mariboru.

— (Učiteljska služba) v Št. Lorencu v Slov. goricah sè 550 gl. in stanovanjem je razpisana do 28. februarja na kr. š. svet (pošta Ptuj).

— (Na Koroškem) je bilo l. 1876 do 77 — 207 enorazrednih šol, 91 dvorazrednih, 9 trirazrednih, 15 štirirazrednih, 8 petirazrednih in 1 osemrazredna šola, skupaj torej 341 ljudskih šol.

— (Ne tatica.) Neka Novomeščanka je v Zagrebu služila pri gosp. Živkovički, soprogi hrvatskega vladnega načelnika. Ko je odšla, obdolžila jo je Živkovička, da je tatica, ki jej je za 300 gold. dragocenostij ukrala. Zarad tega je bila Novomeščanka v Gradci, kjer je v novo službo stopila, v zapor dejana. Te dni je stala pred graškimi porotniki, kateri so jo pa skoro enoglasno za nekrivo izpoznali, ker se jej tatvina nij mogla dokazati.

— (Tiskovna pomota.) V včerajšnji novici „prevoz orožja“ mora stati namesto zgornjem Štajerskem — zgornjem Avstrijskem.

Razne vesti.

* (Ujeti zločinci.) Poročali smo, da je iz graške prisilne delavnice ušlo več zločincev. Okoličani so se jih močno bali, ker so čuli, da so ubegli naredili skupno roparsko druhal. A zdaj novine poročajo, da je žandarmerija uže skoraj vse polovila.

* (Hitri sòd.) V Petrozsenju so zadnji četrtek tri ljudi hitro obesili po prekem

sodu; obešenjakom so dokazali, da so bili necega kmeta zavratno umorili.

* (Iz Peterburga) se telegrafira 5. februarja, da je neka ženska strelila z revolverjem na policijskega načelnika Trepova in ga težko ranila. Uzrok tega zločina se še ne povedo.

* (Maščevanje.) Nekemu hišnemu gospodarju na Dunaji je umrl njegov jedini 17letni sin, v katerega je stavljal vse nadeje lepe bodočnosti. Bolezen iz početka nij bila prav nič nevarna in je po največ bilo malomarno ravnanje zdravnikovo z bolnikom krivo, da se je toliko pohujšala in naposled tako nesrečno končala. Oča se je pak nevesčemu zdravniku osvetil s tem, da ga je v mrtvaškem listu svojega sina navel z imenom.

* (Usmiljen razbojnik.) 24. jan. zvečer mej 6. in 7. uro je nek mlad in korenjašk človek napal delavčovo soprogo Marijo Pikiš, katera se je vračala po cesti od Neulerchenfelda domov ter grozeč jej zahteval zvežen in denar, ki ga je nosila soboj. Prestrašena delavka pak jame razbojniku tožiti svoje bede in nadloge, in to je njega toliko genilo, da je šel molčeč svojim potem ter je pustil v miru revno ženo.

* (Ušel je v Ameriko) nekov bivši dijak in pozneje policaj dunajski, Natan Leskovec, izneverivši gospé Karolini Fleišmanovej posojeno mu vseto 150 gld. Od Bremena jej je še pisal, da pojde ravnokar na ladijo, katera ga bode prenesla čez morje v to sedanjo našo objubljeno deželo.

* (Velikansk požar) je upepelil v Tsien tsinu — kakor se poroča iz Shangaia 3. febr. — sirotišnico za ženske in otroke, pri čemer je baje več kakor 2000 ljudij storilo nesrečno smrt v ognju.

Umrli v Ljubljani

od 24. jan. do 4. febr. 1878:

Josip Trošt, osebojnik, 82 let, v bolnici, za kroničnim črevnim katarom. — Marija Meni, delavka, 48 let, v bolnici, za pljučno vnetico. — Ludovik Kolar, osebojnika otrok, 5 let 16 dni, v gradski št. 11, za možjansko vodenico. — Marija Camer, delavka v tovarni za smodke, 23 let, v bolnici, peritonitis univers. p. — Katarina Kržišnik, osebojnik, 44 let, v bolnici, paralysis progressiva. — Marija Pristov, osebojnik, 80 let, v Hlišerjevih ulicah št. 8, za naduho. — Marija Oblak, osebojnika otrok, 10 let, v karlovskeji ulici št. 22, za kataro mrzlico. — Katarina Pokoren, mizarja vdova, 66 l., na poljsanskej cesti št. 44, za spridenjem droba. — Marija Rogelj, dekla, 32 let, v bolnici, za otrapnjenjem pljuč. — Marija Wimer, osebojnika otrok, 5 let 10 m., na dunajskeji cesti št. 3, za sušico. — Marija Podlogar, delavčeva vdova, 79 let, v siromašnici, za jetiko. — Neža Štefani, gostilničarja vdova, 62 let, v Lingarjevih ulicah št. 5, za naduho. — Marijana Ozebek, delavka v tovarni smodke, 19 let, v bolnici, za krčem. — Radoslav Drahsler, trgovskega pomočnika otrok, 1½ l., v streliških ulicah št. 3, za sušico. — Ivanka Maler, mašinovodje hči, 14 let, na bregu št. 14, za mrzlico. — Alojzij Jakolin, mizarja otrok, 7 mes., v gradaških ulicah št. 12, za božjastjo. — Ivan Merše, osebojnik, 58 l., v bolnici, za črevnim katarom. — Anton Gajšar, mizar, 70 let, v siromašnici, za kapjo. — Miha Juvan, nakladalec, 58 l., v kolezijskih ulicah št. 24, za jetiko. — Alojzija Zalokar, osebojnika otrok, 13 m., v Elizabetnej otroškeji bolnici, za sušico. — Feliks Švigelj, 19 l., v Hrenovih ulicah št. 11, za sušico. — Mina Cernevek, delavčeva soproga, 59 l., v Selenburgovih ulicah št. 12, za vodenico. — Josip Janežič, delavčev otrok, 3 l. 10 m., v Elizabetnej otroškeji bolnici, za mrzlico.

Tujci.

5. februarja:

Pri Slonu: pl. Toscarini iz Trsta. — Welek iz Dunaja. — Kauders iz Dolenskega. — Mighetti iz Gorice. — Vogel iz Dunaja.

Pri Mallét: Eberl iz Dunaja. — Lugar iz Dalmacije. — Rutz iz Dunaja. — Mihič iz Gradca. — Schoper iz Dunaja.

Poslano.

Gospoda, kateremu se je izljubilo raznesti novice, da sem vtaknen v uječo in da je moja prodajalnica zaprta, proglašujem za nesramnega lažnika in ne bodem miroval prej, dokler ne zasledim tega hudobnega obrekovalca.

V Moravách, dno 3. febr. 1878.

Ivan Miklavc, trgovec.

(40)

Tržne cene

v Ljubljani 6. februarja t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — rož 6 gld. 18 kr.; — ječmen 6 gld. — kr.; — oves 3 gld. — 41 kr.; ajda 6 gld. 18 kr.; — prosó 6 gld. 18 kr. — korusa 6 gld. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — speh trišen — gld. 68 kr.; — speh povojen — gld. 72 kr.; jajce po 2½ kr.; — miska liter 7 kr.; govedina kilogram 52 kr.; — teletina 56 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 23 kr. — slame 1 goid. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 goid. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 6. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	" 70 "
Zlata renta	75	" 60 "
1860 drž. posojilo	113	" — "
Akcije narodne banke	810	" — "
Kreditne akcije	230	" 25 "
London	118	" 20 "
Napol.	9	" 48 "
C. kr. cekini	5	" 58 "
Srebro	103	" 40 "
Državne marke	58	" 20 "

Concurs.

Im Banal-Grenzdistrikte ist die Thierarztstelle zu besetzen. Mit diesem Posten der X. Diätenklasse am Sitze der Distriktsleitung zu Petrinja ist ein jährlicher Gehalt von 600 fl. ö. W., Naturalquartier oder in Ermanglung desselben ein jährliches Quartiergeid von 150 fl. verbunden.

Zur Erlangung dieses Dienstpostens ist erforderlich:

- a) das thierärztliche Diplom, ausgestellt von einer öffentlichen Lehranstalt;
- b) die vollkommene Kenntniss der kroatischen Sprache in Wort und Schrift.

Bewerber um diese Stelle, soferne sie bereits im Staatsdienste stehen, haben ihre gehörig instruirten Gesuche bei ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde einzureichen, welche selbe, mit der vorgeschriebenen Qualifikationsliste belegt, bis 9. März 1878 der Distriktsleitung übersenden wolle.

Alle übrigen Bewerber haben bis zu diesem Termine ihre, mit den erforderlichen Dokumenten und der von der kompetenten Behörde ausgestellten Sittenzeugnisse instruirten Gesuche direkte bei der Distriktsleitung einzureichen.

Die Anstellung ist vorläufig eine provisorische und dauert das Provisorium mindestens ein Jahr, wird jedoch über zwei Jahre nicht ausgedehnt.

Petrinja, am 25. Jänner 1878.

Der k. k. Distriktsleiter:

Novaković.

(29—3)

Velika razprodaja

ostankov

ter najcenejše je na prodaj dobro izbrana

zaloga blagá

pri **C. Wannischu,**

(10—10) v Ljubljani, na mestnem trgu šte. 7.

Kdo hče

mesečno po 100 gld. in več po strani zaslužiti si, zastopajoč imenitno hišo? — Ponudbe osob vseh stanov pošilja pod naslovom „Z 430“ ekspedicija za anonce G. L. Daube in dr., I., Singerstrasse 8, Wien. (18—8)

Naznanilo.

Kupivši velikansk rudnik Alpaca-srebra v Abisiniji (v Afriki) za prav nizko ceno, ter postavivši v svojej tovarni 63 novih parnih strojev, s katerimi moremo mnogo plačila, ki bi ga sicer imeli dati delavcem, prihraniti, dobili smo zdaj dobro priliko, da moremo po sedaj prodajati svoje po vsem svetu slavljene izdelke od Alpaca-srebra za 32% cenejše, boljše in lepše. Vsakdo pač vé, da naše Alpaca-srebro nikoli ne izgubi svoje srebrne barve, in da se ga celo najhujša kiselina ne prime, kar pisмено garantujemo.

Znižane cene.

Prej.	Zdaj.
6 kom. Alpaca-srebrnih žlic za kavo gl. 1.20, 1.60, 2.—, 2.60	gl. —.85 1.15, 1.40, 1.80
6 " " " jedila gl. 2.—, 2.60, 3.40, 5.—, 6.—	gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.40, 4.—
1 velika Alpaca-srebrna žlica za juho gl. 1.50, 2.40, 2.90, 4.—, 5.—	gl. 1.—, 1.60, 2.50, 3.40
1 " " " mleko gl. 1.—, 1.45, 2.30, 3.20, 4.—	gl. —.70, 1.—, 1.60, 2.10, 2.60
6 parov jedal, nož in vilice, z ostrinami od angl. jekla ter z ročaji od Alpaca-srebra	gl. 4.50, 5.30, 6.80, 7.50, 9.— gl. 3.10, 3.70, 4.40, 5.—, 6.20
6 parov desertnih jedal, nož in vilice, z ostrinami od angl. jekla in z ročaji od Alp.-sreb	gl. 3.50, 4.80, 5.50, 6.95 gl. 2.40, 3.20, 3.80, 4.75

Poleg tega elegantni svečniki, par po gld. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; zdelice po kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; majolke za kavo ali čaj po gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; svečniki z roči, par po gld. 8.50, 10.50, 14.—, 20.—; saharne pušice po gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; saharne sipnice po kr. 60, 75, 90, gld. 1.—; sklenice za kis in oje po gld. 2.50, 3.80, 4.25, 6.—; pušice za surovo maslo po kr. 95, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.— ter še mnogobrojni izdelki; vse za 32% cenejše nego do sedaj.

Naročbe v provincie točno s povzetjem izvršuje

Metallwaaren-Fabrik von Blau & Kann

Wien, Babenbergerstrasse Nr. 1.

(38—1)

Najboljše železo,

od najizvrstnejših štajerskih in koroških rudarskih družab, kakor tudi vseh vrst železnin je dobiti po najnižjih cenah

v prodajalnici železnine

Sp. Pesjakovej,

(41—1) v Ljubljani, v gledaliških ulicah št. 8.

Popolna razprodaja pravih

lepo pozlačenih ur.

Po 5 gld. 90 kr. prodajemo prav fine dobre angleške cilindricke ure, ki imajo najboljše rubine in za katere 3 leta garantiramo, da gredo točno.

Te ure so prej brez verižice stale po 9 gld. Vsakej uri pridajemo tudi elegantno pozlačeno verižico zastoj.

Ure pošilja

„Wiener Taschen-Uhren-Fabrik“
Wien, Burgring 3.

(39—1)